

Læremidler i praktikken

Præsentation d. 26.8

Rikke Schultz

Hvad er et læremiddel

Ex. på læremidler

- Klassiske undervisningsmaterialer, der er produceret med henblik på undervisning, fx lærebøger, opgavesæt og anvisninger på værkstedsøvelser, der organiserer et bestemt indhold med elevens læring for øje.
- Tekster, der ikke er produceret med henblik på undervisning, men som inddrages i undervisningen, fx skønlitteratur, sagprosa, billeder og film, der udtrykker et indhold, der kan fortolkes i en læringssammenhæng.

Hvad er et læremiddel

- Læringsredskaber og -teknologier, der understøtter læring og undervisning, fx spil, digitale værktøjsprogrammer (fx tekstbehandlingsprogrammer), porteføljemapper, digitale tavler og mobiltelefoner.
- Anskuelsesobjekter og artefakter, der er med til at konkretisere undervisningen og skabe konkrete forestillingsbilleder, fx en hjerne i sprit eller en flødebolle i et fysikeksperiment.

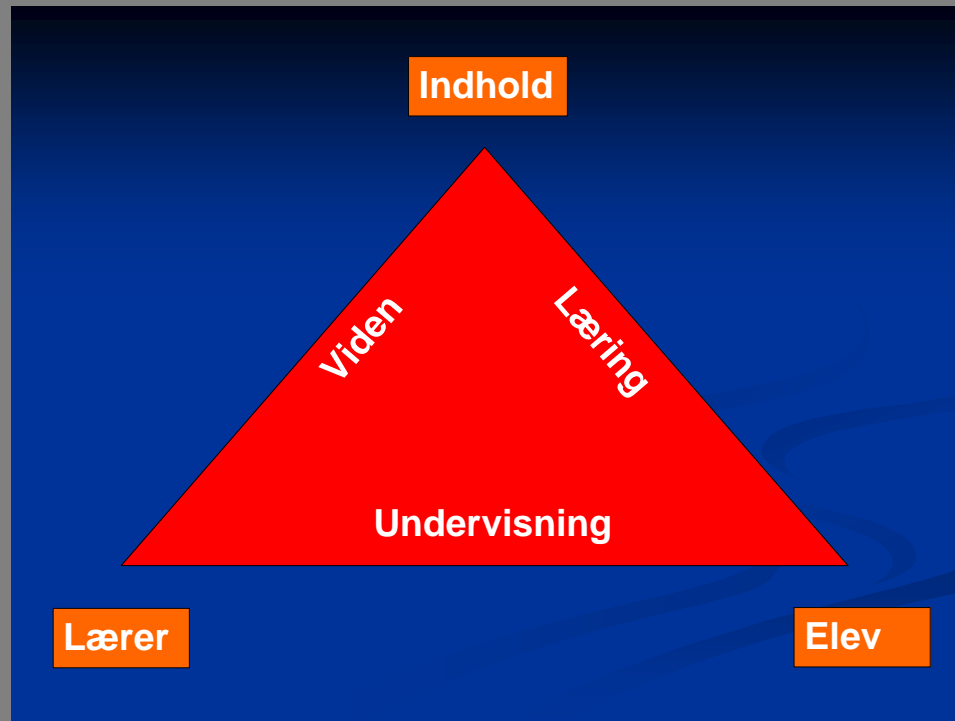

Didaktisk designede læremidler

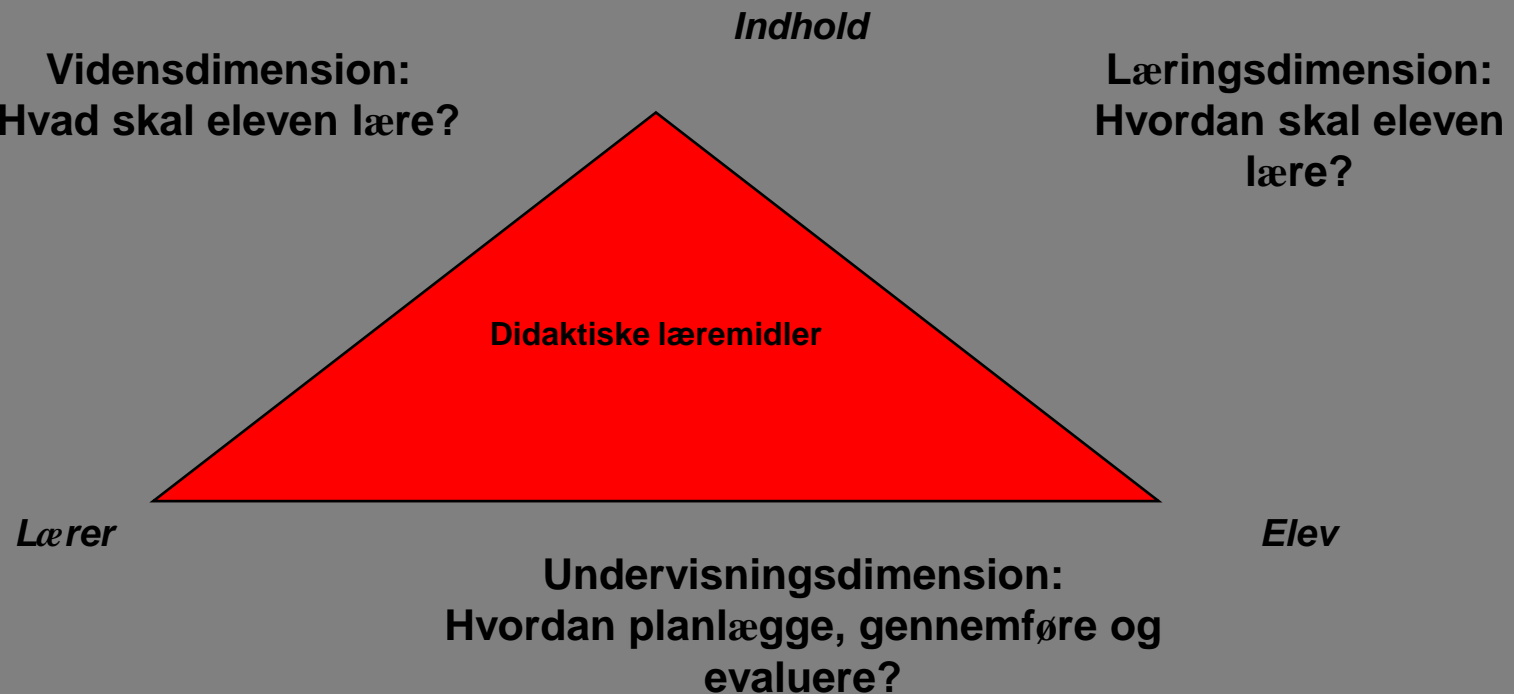
- Vidensproblemet: læremidlet rummer en pædagogisk tilrettelagt formidling af viden og færdigheder (*hvad* skal eleven lære?)
- b) Læringsproblemet: læremidlet stimulerer en læreproces på baggrund af en forståelse af elevens forudsætninger og læringsformer. Og det kommer til udtryk i et *læringsdesign* (*hvem* skal lære og *hvordan*?)
- c) Undervisningsproblemet: læremidlet understøtter planlægning, gennemførelse og evaluering af en undervisningsproces (*hvordan* skal der undervises?).

Den didaktiske trekant

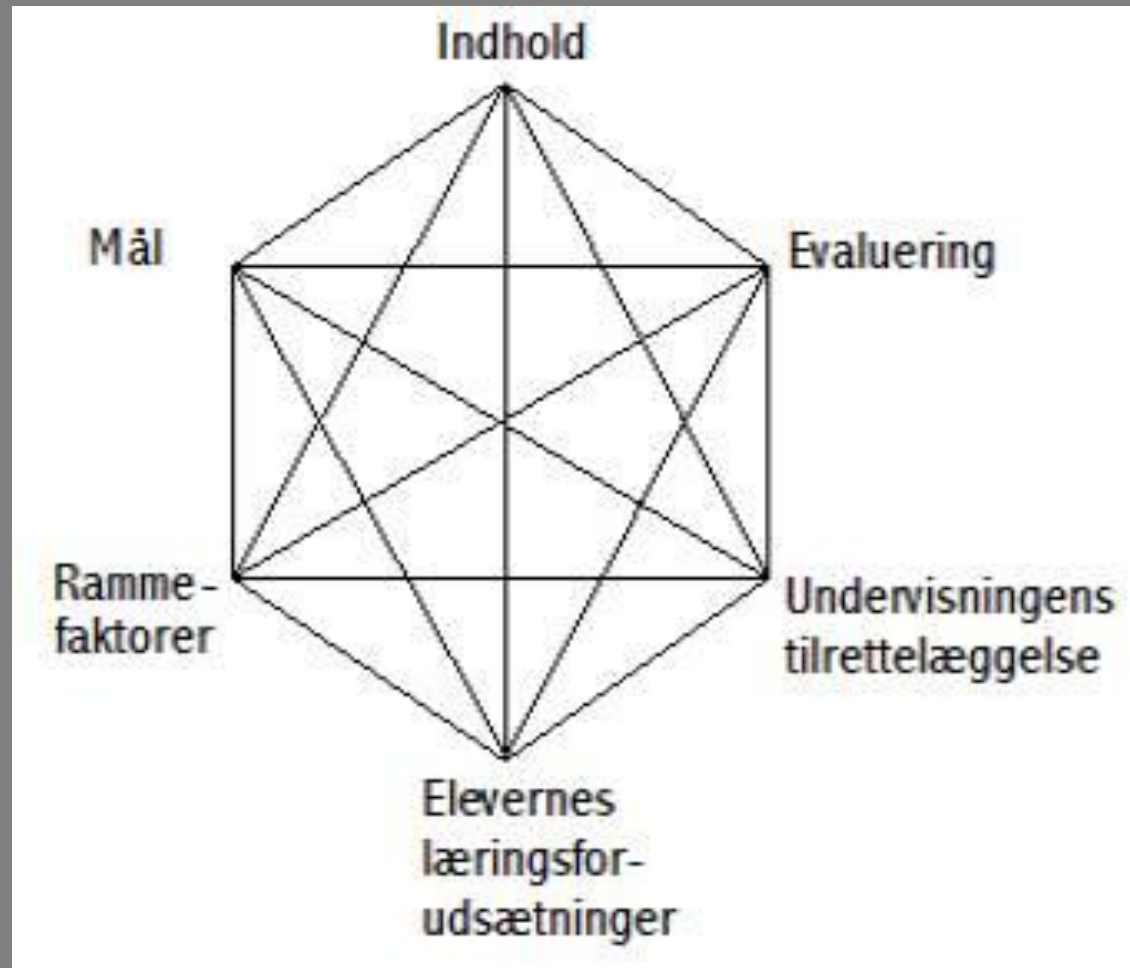
Typologi for didaktiske læremidler

Model: Jens Jørgen Hansen

Læremidler i undervisning

Læremidler i praktikken

Hvad betyder de særlige rammevilkår for praktikken for valg af læremidler?

- Tidsfaktoren (gennemføre og evaluere)
- Den gældende didaktiske kontrakt (den måde eleverne er vant til at blive undervist)
- Årsplan m.v.

Læremidler i praktikken

Hvad er de studerendes forestillinger om et godt læremiddel – og hvorfra har de deres forestillinger?

Produktion

Hvem har fremstillet det?

Hvem har didaktiseret det?

Anvendelse

Undervisning – læring

Middel eller ressource

Materielt – virtuelt

Læremidler i praktikken

Hvad er de studerendes forestillinger om et godt læremiddel – og hvorfra har de deres forestillinger?

Vurdering

Indhold

Muligheder for iscenesættelse

Kendt/ adgang/ driftsikkerhed

Læremidler i praktikken

Ændrer de studerende syn på læremidlet fra planlægningsfasen til evalueringsfasen?

Hvad er deres forventninger til læremidlet inden praktikken?

Hvad er deres vurdering efter praktikken?

Hvordan begrundes de ændringer i vurderingen af læremidlet?

- Vurdering

Vurderingsmodel

Model: Jens Jørgen Hansen

Videnskriterier

- Hvilke vidensformer formidler lærebogen: elevernes systematiske tilegnelse af faktaviden og færdigheder, elevens tilegnelse af kompetencer til at bearbejde det faglige indhold eller elevens mulighed for at bruge det faglige indhold i forhold til selvstændige undersøgelser og vidensproduktion?
- Hvilke faglige trinmål understøtter lærebogen? Er der trinmål, der ikke understøttes?
- Hvordan repræsenterer lærebogen faget – herunder differentiering af læringsmål, indhold? Kan læremidlet stå alene som grundbogsmateriale eller skal der suppleres med andre materialer?
- Hvad er det faglige indholds egnethed i forhold til læseværdighed, læselighed og læsbarhed

Undervisningsmæssige kriterier

- Hvordan understøtter lærebogen lærerens planlægning af undervisningsforløb og -rum fx i klasserum, værksteder og projektrum, herunder metoder til undervisningsdifferentiering
- Hvordan understøtter lærebogen lærerens gennemførelse af undervisning?
- Hvordan dannes de pædagogiske forløb, herunder undervisningsdifferentiering
- Hvilke evalueringsformer understøtter læremidlet – formative og/eller summative? Evalueres undervisningens mål, elevernes læring og hvilke evalueringsredskaber benyttes (logbog, opgaver, test, portfolio mv.)?
- Hvilke lærerroller operer lærebogen med - formidler, facilitator, vejleder og evaluator?

Læringskriterier

- Hvad er lærebogens læringssyn (behavioristisk, kognitivt eller sociokulturelt), og hvordan kommer det til udtryk i læremidlets design?
- På hvilken måde skal eleven bruge lærebogen: reproducere indholdet i form af bundne opgaver, undersøge og skabe videnskæssige sammenhænge i form af emneforløb eller værksteder eller bruge lærebogen som grundlag for projektarbejder og selvstændig vidensproduktion? Understøtter lærebogen, at eleven søger viden uden for lærebogen og evt. hvordan?
- Hvordan og med hvilke værktøjer understøtter læremidlet elevens bearbejdelse af læremidlets viden og evt. produktion af ny viden?
- Hvordan kan lærebogens indhold, fremstillingsformer og æstetik motivere elevens læring?
- Er læremidlet opbygget således, at eleven kan få overblik over læremidlets indhold, redskaber, faglige/pædagogiske intentioner og sine læringsprocesser? Understøtter læremidlet redskaber til skabelse og fastholdelse af dette overblik?

